STORTINGET

# Representantforslag 34 LS

**(2026–2027)**

**fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Geir Pollestad, Lars Haltbrekken, Hans Edvard Askjer og Frøya Skjold Sjursæther**

Dokument 8:34 LS (2026–2027)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Geir Pollestad, Lars Haltbrekken, Hans Edvard Askjer og Frøya Skjold Sjursæther om midlertidig stans av økt strømforbruk til datasentre**

Til Stortinget

## Bakgrunn

En betydelig del av nytt kraftforbruk i Norge er knyttet til datasentre. Over hele landet jobbes det med konkrete datasenterprosjekter. Forslagsstillerne er bekymret over det høye tempoet i etablering av datasentre og konsekvensene for kraftsystemet, strømpris og tilgang til kraft for andre næringer.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) la 29. oktober 2026 fram en ny rapport om scenarioer for kraftmarkedet framover. Rapporten viser til at den raske veksten i datasentre vil svekke norsk kraftbalanse, true kraftoverskuddet, gi økte strømpriser og fortrenge andre næringer.

Akkurat nå dominerer datasentre kraftkøen i Norge. Tilgangen på strøm i Norge er basert på tilknytningsplikten i energiloven og førstemann-til-mølla-prinsippet, som bestemmer hvilken plass man får i køen.

Flere andre land, for eksempel Danmark, har tatt grep for å bedre regulere og prioritere tilgang til kraft. Det viser at det er handlingsrom for en slik prioritering.

Beslutninger som tas nå, vil ha innvirkning på kraftsystemet, strømpriser og tilgang på kraft i lang tid framover. Forslagsstillerne finner det følgelig nødvendig å sikre en pause i tildeling av kraft til datasentre til Stortinget har gjort en bredere vurdering.

Regjeringen har varslet en stortingsmelding om datasentre i 2027. Forslagsstillernes intensjon er at det ikke skal tildeles ny kraft før Stortinget har behandlet stortingsmeldingen om datasentre. Det vil si at det gis unntak for tilknytningsplikten for datasentre, og at det heller ikke kan reserveres kapasitet i nettet for datasentre, med umiddelbar virkning.

Forslagsstillerne fremmer et lovforslag som innebærer at tilknytnings- og investeringsplikten overfor uttakskunder med stort forbruk oppheves. På den måten har store forbrukere ikke rett til å bli tilknyttet nettanlegg med nytt eller økt forbruk. Dette innebærer ikke et forbud mot at uttakskunder kan få strøm, men at regjeringen får mulighet til å utarbeide nye regler som ikke er bundet av dagens tilknytningsplikt etter energiloven §§ 3-3 og 3-4. Forslaget til anmodningsvedtak skal sørge for at representantforslagets intensjon om at det ikke skal tildeles ny kraft til uttakskunder med stort forbruk, før Stortinget har behandlet stortingsmeldingen om datasentre, følges opp.

# Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

A.

Vedtak til lov

om endringer i energiloven

I

I lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. gjøres følgende endringer:

Ny § 3-4 b skal lyde:

§ 3-4 b *Midlertidig unntak fra tilknytningsplikten*

Tilknytnings- og investeringsplikten etter § 3-3 første ledd og § 3-4 første ledd gjelder ikke for nye uttakskunder med et effektbehov over 1 MW.

II

Loven trer i kraft straks.

B.

Stortinget ber regjeringen sikre at det midlertidig ikke gis tilknytning til strømnettet, inngås tilknytningsavtaler, reserveres nettkapasitet eller gis adgang til forbruksøkninger som medfører behov for nettinvesteringer, i saker der uttakskunden er et datasenter.

3. november 2026

**Marie Sneve Martinussen** **Geir Pollestad** **Lars Haltbrekken**

**Hans Edvard Askjer** **Frøya Skjold Sjursæther**